

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Gabriely Bašné a soudců Mgr. Ondřeje Hrabce a Mgr. Kateřiny Kozákové ve věci

žalobce: **Bc. M. H.**
bytem X

proti
žalované: **Česká advokátní komora**
se sídlem Národní 118/16, Praha 1 – Nové Město

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 9. 2024, č. j. 10.01-000374/24-0003,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobce žádostí ze dne 8. 7. 2024 požádal žalovanou o určení advokáta bezplatně podle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii (dále také jen „zákon o advokacii“), k zastoupení v řízení před Ústavním soudem o ústavní stížnosti proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 5. 2024, č. j. 29 Co 176/2024-78. Žalovaná rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku žalobci neurčila advokáta k poskytnutí právní služby bezplatně dle § 18c zákona

o advokacii, a to jednak pro neprokázání jeho příjmových a majetkových poměrů, a rovněž tak proto, že se z jeho strany jedná o zjevně bezdůvodné uplatňování či bránění práva.

2. Žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí uvedla, že žalobce k žádosti přiložil usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 5. 2024, č. j. 29 Co 176/2024-78, které hodlal napadnout ústavní stížností. Tímto usnesením Městský soud v Praze potvrdil usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 5. 4. 2024, č. j. 10 C 29/2024-57, kterým Obvodní soud pro Prahu 5 neosvobodil žalobce od soudních poplatků a neustanovil mu zástupce.
3. Žalovaná v napadeném rozhodnutí shrnula odůvodnění obou výše uvedených usnesení a zopakovala právní závěry, které vedly Obvodní soud pro Prahu 5 a Městský soud v Praze k vydání shora zmíněných rozhodnutí. Odkázala na nález Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2009, sp. zn. II. ÚS 1191/08, nález Ústavního soudu ze dne 1. 6. 2010, sp. zn. I. ÚS 904/08, a rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 3. 2020, č. j. 25 Cdo 705/2019, z nichž vycházelo i usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5. Žalovaná v bodě 7. napadeného rozhodnutí podotkla, že žalovaní v řízení před Obvodním soudem pro Prahu 5 pod sp. zn. 10 C 29/2024, tj. soudci Krajského soudu v Praze, nejsou pasivně legitimováni. Dále žalovaná poukázala na závěry z judikatury Ústavního soudu, zejména na nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 282/03 ze dne 30. 10. 2003, na usnesení Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 3665/17 ze dne 9. 1. 2018, týkající se rozhodování o ustanovení zástupců z řad advokátů a na bohatou judikaturu Nejvyššího správního soudu, týkající se zjevné neúspěšnosti dle § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a zjevně bezdůvodného uplatňování práva dle § 18 odst. 5 zákona o advokacii. Žalovaná uzavřela, že s ohledem na závěry Městského soudu v Praze a shora uvedené skutečnosti lze mít za to, že žalobce by byl s ústavní stížností, kterou měl v úmyslu proti citovaným usnesením Obvodního a Městského soudu v Praze podat, zjevně neúspěšný.
4. Žalovaná dále uvedla, že žalobce řádně neprokázal své příjmové a majetkové poměry. Dle § 18c odst. 4 zákona o advokacii musí být k žádosti o určení advokáta přiloženy doklady o výši příjmu žadatele a společně s ním posuzovaných osob za období 6 kalendářních měsíců předcházejících podání žádosti, jakož i doklady o majetkových poměrech. Přičemž žalobcem předložený výpis z účtu za měsíc červen 2024 nepokrývá uvedené období. Žalovaná tak dospěla k závěru, že žalobce nesplnil podmínky dle § 18c odst. 4 a odst. 5 zákona o advokacii, s nimiž zákon spojuje vznik práva na určení advokáta k poskytnutí právní služby bezplatně.

II. Obsah žaloby, vyjádření žalované a replika

5. V podané žalobě **žalobce** v prvním žalobním bodě namítal nezákonnost závěru žalované o tom, že neprokázal svůj příjem dle § 18c odst. 4 zákona o advokacii, neboť jej žalovaná nutila doložit doklady o výši příjmu za situace, když příjem ze zaměstnání ani podnikání neměl, aby tak vyhověl požadavku žalované musel by si *de facto* vytvořit falešné doklady. Na podporu svých tvrzení odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 8 A 161/2019, bod 43.
6. Ve druhém žalobním bodě namítal nezákonnost napadeného rozhodnutí z důvodu, že žalovaná pouze opakovaně předjímá obsah ústavní stížnosti, když uvádí, jaké námitky by mohl žalobce vznést v ústavní stížnosti, a do jaké role by těmito případnými námitkami stavěl Ústavní soud. S odkazem na rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 11 A 158/2011, bod 21 měl za to, že žalovaná neuvedla žádné zjevné důvody, ze kterých by vyplývala nesporná a jednoznačná neúspěšnost jím podané ústavní stížnosti.

Shodu s prvopisem provedla S. K.

7. **Žalovaná** ve vyjádření k žalobě k prvnímu žalobnímu bodu uvedla, že žalobce se zcela mylně domnívá, že měl vytvářet falsa o svých příjmech. Měl tyto příjmy dosvědčit za 6 měsíců předcházejících podání žádosti, stejně jako dosvědčit své majetkové poměry. Neučinil tak, čímž nesplnil podmínku § 18c odst. 4 zákona o advokacii.
8. Ke druhému žalobnímu bodu žalovaná uvedla, že otázka pasivní věcné legitimace (tím i zákonný důvod zjevně bezdůvodného uplatňování práva nebo bránění práva) je pro vedení civilního sporného řízení zcela zásadní. Nedostatek pasivní věcné legitimace je neodstranitelnou překážkou civilního sporného řízení, a na ní byl vybudován závěr obou obecných soudů při posouzení žádosti žalobce o osvobození od placení soudních poplatků a o ustanovení zástupce pro řízení z řad advokátů. Dle žalované není a nemůže být překvapující, že takovým žádostem obecné soudy nevyhověly, protože uvedený nedostatek žaloby nemohl odstranit ani žalobce, ani žádný právní zástupce.
9. **Žalobce** v replice k vyjádření žalované uvedl, že žalovaná ve vyjádření k žalobě nemůže uvádět, z jakých dodatečných důvodů a úvah nárok žalobce neuznává. Na dodatečné odůvodnění provedené v rámci vyjádření k žalobě nemůže soud brát zřetel.

III. Ústní jednání

10. Žalobce na ústním jednání dne 20. 5. 2026 při přednesu žaloby zdůraznil, že žalovaná i senáty 17 A Městského soudu v Praze a 21 As Nejvyššího správního soudu se dopustily trestné činnosti, neboť se řádně neseznámily s právními předpisy (viz jejich rozsudky, č. j. 17 A 87/2024-71, ze dne 26. 5. 2025 a, č. j. 21 As 137/2025-45, ze dne 6. 2. 2026) a záměrně ohýbají právo. Upozornil na to, že negativní skutečnosti nelze učinit předmětem dokazování, a že při prokazování příjmů ze sociálních dávek se dokládá toliko jejich druh, výše dávky a doba jejího pobírání. V případě druhého důvodu, pro který byla žalobci žádost zamítnuta, uvedl, že žalovaná si nepřipustně učinila předběžný názor o vyřízení jeho ústavní stížnosti, což však bylo úkolem Ústavního soudu.
11. Žalovaná odkázala na vyjádření k žalobě a na odůvodnění napadeného rozhodnutí.
12. Soud k důkazu neprovedl žalobcem navržený správní spis, jelikož jím se dokazování zásadně neprovádí, neboť z podkladů ve správním spise je soud při rozhodování ve věci povinen vycházet (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS). Soud rovněž k důkazu neprovedl žalobcem navržený zákon o advokacii a ani vyhlášku Ministerstva spravedlnosti č. 120/2018 Sb., jelikož právními předpisy se dokazování rovněž neprovádí. Soud pro nadbytečnost zamítl i žalobcův návrh na výslech žalované, jenž žalobce navrhoval za účelem vysvětlení důvodů vydání žalobou napadeného rozhodnutí; navrženým výslechem účastníka tudíž nemá být zjišťován skutkový stav věci, nýbrž právní názor (obhajoba) žalované.
13. Další návrhy na doplnění dokazování účastníci nevznesli. Žalobce uplatnil námitky k provedení dokazování, neboť nesouhlasil s tím, že soud neprovedl dokazování ani správním spisem a ani jím navrženými právními předpisy, jelikož kdyby tyto soud k důkazu přečetl, tak by jistě zjistil, že žalovaná v dané věci pochybila. Žalovaná k průběhu dokazování neuplatnila žádné námitky.

IV. Posouzení žaloby

14. Městský soud v Praze (dále také jen „městský soud“) v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s., přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobcem vymezených námitek, vycházel při

Shodu s prvopisem provedla S. K.

tom v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované a shledal, že žaloba není důvodná.

15. Podle § 18c odst. 4 zákona o advokacii platí, že *k žádosti o určení advokáta k poskytnutí právní služby bezplatně musí žadatel přiložit doklady o výši příjmu žadatele a společně s ním posuzovaných osob za období 6 kalendářních měsíců předcházejících podání žádosti, jakož i doklady o jeho majetkových poměrech. Podrobnosti náležitostí žádosti a způsob prokazování příjmových a majetkových poměrů žadatele v případě žádosti o poskytnutí právní služby bezplatně, jakož i rozsah údajů, které je žadatel povinen Komoře sdělit, stanoví Ministerstvo spravedlnosti vyhláškou.*
16. Podle § 18c odst. 5 zákona o advokacii platí, že *komora určí advokáta k poskytnutí právní služby bezplatně žadateli, jehož příjmové a majetkové poměry to odůvodňují. Komora určí advokáta k poskytnutí právní služby žadateli, který osvědčil splnění zákonných podmínek, bez zbytečného odkladu. Komora žádosti nevyhoví, jestliže jde o zneužití práva nebo jde-li o zjevně bezdůvodné uplatňování nebo bránění práva.*
17. Soud si je vědom, že do předmětné právní úpravy zasáhl Ústavní soud, který nálesem ze dne 24. 1. 2023, sp. zn. Pl. ÚS 44/21 zrušil uplynutím dne 31. 12. 2023 ustanovení § 18c odst. 1 zákona o advokacii ve slovech „*jehož příjmové a majetkové poměry to odůvodňují, a*“, čímž rozšířil právo na určení advokáta k poskytnutí právní služby i na žadatele, kteří nejsou nemajetní a o určení žádají z jiných důvodů. Pro nyní projednávanou věc však tento zásah není podstatný, neboť žalobce o určení advokáta žádal právě z důvodu své nemajetnosti (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19. 11. 2024, č. j. 3 A 119/2023-50).
18. K prvnímu žalobnímu bodu a důvodu, pro který žalovaná neurčila žalobci advokáta, tj. že žalobce řádně neprokázal své příjmové a majetkové poměry dle § 18c odst. 4 zákona o advokacii, konstatuje soud následující. Žalovaná v napadeném rozhodnutí uvedla, že k žádosti o určení advokáta k poskytnutí právní služby bezplatně musí být přiloženy doklady o výši příjmu žadatele a společně s ním posuzovaných osob za období 6 kalendářních měsíců předcházejících podání žádosti, jakož i doklady o majetkových poměrech, přičemž žalobcem předložený výpis z účtu za měsíc červen 2024 nepokrývá výše uvedené období. S uvedeným závěrem soud souhlasí. Žalobcem předložený výpis z účtu mapuje pohyb na účtu žalobce v jediném měsíci, přestože § 18c odst. 4 zákona o advokacii požaduje předložit doklady o příjmech ve vztahu k posledním šesti kalendářním měsícům předcházejícím podání žádosti. Nadto soud uvádí, že žalobce v rámci žádosti neuvedl k údajům o příjmech ze závislé činnosti a ze samostatné činnosti žádný údaj, tedy ani to, že žádný takový příjem nemá. Žalobce tedy neprokázal své příjmy, jak předpokládá § 18c odst. 4 zákona o advokacii (srov. s rozsudkem zdejšího soudu ze dne 29. 7. 2025, č. j. 15 A 113/2024-62, bod 26, a rozsudkem ze dne 8. 9. 2025, č. j. 14 A 53/2024-70, bod 20, zdejší soud posuzoval žádosti žalobce za obdobných skutkových okolností, kdy žalobce k žádosti o určení advokáta přiložil pouze výpis z účtu za jeden měsíc). K argumentaci žalobce, že by byl nucen vytvořit falešné doklady, pokud příjem ze zaměstnání ani z podnikání neměl, konstatuje soud, že žalovaná (ani zákon v § 18c odst. 4) nic takového po žalobci nepožadovala. Žalobce dle znění § 18c odst. 4 zákona o advokacii, a v souladu se zněním formuláře (v kolonce IV. A. *Příjmy ze závislé činnosti* a IV. B. *Příjmy ze samostatné činnosti*) měl uvést a doložit své příjmy za období 6 měsíců předcházejících podání žádosti, což žalobce neučinil. Pokud žalobce žádné příjmy ze závislé činnosti ani z podnikání neměl, měl tuto skutečnost uvést ve formuláři a doložit výpisy z účtu za období 6 měsíců předcházejících podání žádosti. Soud v této souvislosti odkazuje na shodné právní závěry

Shodu s prvopisem provedla S. K.

NSS v rozsudku ze dne 6. 2. 2026, č. j. 21 As 137/2025-45, zejména bod [26] a v rozsudku zdejšího soudu ze dne 26. 5. 2025, č. j. 17 A 87/2024-71, kdy soudy rozhodovaly ve věci týchž účastníků a ve skutkově i právně totožné věci; soud tak na rozdíl od žalobce neshledal žádný důvod se od citované judikatury odchýlit. Žalobce zmiňované rozsudky pokládal za nesprávné, neboť měl za to, že rozhodující soudci se řádně neseznámili s právními předpisy, na jejichž základě rozhodli. K této žalobcově námitce soud jednak uvádí, že byla uplatněna v ryze obecné rovině, a rovněž tak soud upozorňuje, že v rozsudcích jsou konkrétní zákonná ustanovení, z nichž soudy při rozhodování vycházely výslovně citována; tudíž je zřejmé, že rozhodující soudci byli s dotčenými právními předpisy řádně seznámeni.

19. K poukazu žalobce na rozsudek zdejšího soudu ze dne 7. 12. 2020, č. j. 8 A 161/2019-60, soud uvádí, že i v daném rozsudku obsažené názory jsou souladné se shora zaujatým právním posouzením otázky vyplňování příjmové části formuláře v citované judikatuře. V rozsudku NSS ze dne 15. 12. 2021, č. j. 10 As 2021-37, jímž byla zamítnuta kasační stížnost proti rozsudku zdejšího soudu ze dne 7. 12. 2020, č. j. 8 A 161/2019-60, NSS v bodě [15] výslovně konstatoval následující: *„Městský soud především sdělil (a v tom má pravdu), že formulář vybízí žadatele, aby sdělil příjmy, jichž dosáhl – nikoli aby sdělil, že sice má živnostenské oprávnění, ale v rozhodném období žádných příjmů nedosáhl. Pokud tedy žalobce žádných příjmů nedosáhl, je v pořádku, pokud do této části nevyplnil nic kromě slova „nemá“.“* (podtržení přidáno soudem). Je tudíž zřejmé, že žalobcem odkazovaný rozsudek řešil skutkově odlišnou situaci, když účastník byl aktivní a do kolonky o příjmech ze samostatné činnosti vepsal slovo „nemám“; oproti tomu žalobce v nyní posuzované věci žádnou z kolonek týkající se příjmů ze závislé a samostatné činnosti vůbec nevyplnil, tj. o svých příjmech ze závislé a samostatné činnosti neuvedl ani to, že je nemá.
20. Námitky žalobce v prvním žalobním bodě tak soud shledal nedůvodnými.
21. K žalobcem na ústním jednání uplatněné výtce, v níž v obecné rovině vysvětloval, jak je třeba posuzovat příjmy ze sociálních dávek žalovanou, soud akcentuje, že je vázán rozsahem žaloby a žalobou napadené rozhodnutí může, s výjimkami stanovenými soudním řádem správním, či dovozenými judikaturou, přezkoumat pouze v mezích včas uplatněných žalobních bodů, jak plyne z § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2021, č. j. 3 Afs 116/22020–83). Žalobce v žalobě nesouhlasil s tím, že byl žalovanou k prokázání svých příjmů nucen předložit doklady o příjmu ze zaměstnání a z podnikání, které neměl k dispozici; na ústním jednání uplatněná výtky však cílila na posouzení příjmů ze sociálních dávek; takto vyjádřená námitka dle názoru soudu nepředstavuje rozvedení již dříve uplatněného žalobního bodu a žalobcem byla vznesena cca dva roky po podání žaloby; soud tedy není oprávněn se námitkou uplatněnou na ústním jednání zabývat z důvodu jejího pozdního uplatnění dle § 72 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 71 odst. 2 věta druhá s. ř. s. Nad rámec uvedeného soud toliko dodává, že uplatněná výtky byla formulována jako obecné výkladové pravidlo pro žalovaného při posuzování příjmů ze sociálních dávek žadatelů, postrádající však jakýkoliv konkrétní přesah na nyní posuzovanou věc.
22. Soud shrnuje, že žalovaná oprávněně dovodila, že žalobce nedoložil své majetkové a finanční prostředky, tudíž postupovala v souladu se zákonem, jestliže jeho žádosti nevyhověla napadeným rozhodnutím mu advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu neurčila, což v dostatečném rozsahu a s patřičnými odkazy na zákonná ustanovení odůvodnila. Dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 28. 7. 2021, č. j. 8 As 138/2021-30, bod [14]), každý z důvodů pro neurčení advokáta postačí sám

Shodu s prvopisem provedla S. K.

o sobě k tomu, aby žalovaná advokáta konkrétnímu žadateli rozhodnutím neurčila (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2024, č. j. 8 As 22/2024-57). Nedoložení majetkových a finančních poměrů žalobce proto samo o sobě ob stojí jako dostatečný důvod k zamítnutí žádost, a proto se již soud pro nadbytečnost nezabýval druhou žalobcem v žalobě uplatněnou námitkou, v níž sporoval závěr žalované o bezdůvodném uplatňování práva.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

23. Městský soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
24. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která by jinak měla právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení žádné náklady nad rámec její úřední povinnosti, proto jí soud podle § 60 odst. 7 s. ř. s. náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 22.5.2026

Mgr. Gabriela Bašná v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem provedla S. K.

Shodu s prvopisem provedla S. K.